

Code No.

J – 2260

**Entrance Examination for Admission to the P.G. Courses in the Teaching
Departments, 2020**

**CSS
SANSKRIT**

General Instructions

1. The Question Paper is having two Parts — Part 'A' Objective type (60%) & Part 'B' Descriptive type (40%).
2. Objective type questions which carry 1 mark each are to be (✓) 'tick marked' in the response sheets against the appropriate answers provided.
3. 8 questions are to be answered out of 12 questions carrying 5 marks each in Part 'B'.
4. **Negative marking** : 0.25 marks will be deducted for each wrong answer in Part 'A'.

Time : 2 Hours

Max. Marks : 100

To be filled in by the Candidate

Register Number	in Figures								
	in words								

**PART – A
(Objective Type)**

संस्कृतभाषायामुत्तराणिदेयानि।
देवनागरीलिपिरुपयोक्तव्या।

1. कोष्ठादुचितमुत्तरं आदाय लिखत।
1. अद्वैतवेदान्ते रज्जुसर्पस्य सत्ता का?
a) पारमार्थिकसत्ता
c) प्रातिभासिकसत्ता

(60 × 1 = 60 marks)

b) व्यावहारिकसत्ता

DO NOT WRITE HERE

---

2. ध्वन्यालोकस्य कर्ता कः ?

a) मम्मटः

b) कुन्तकः

c) आनन्दवर्धनः

3. राणायणीयः कस्य वेदस्य शाखा ?

a) ऋग्वेदस्य

b) सामवेदस्य

c) यजुर्वेदस्य

4. गुणवत्त्वं क्रियावत्त्वं च कस्य लक्षणम्?
a) द्रव्यस्य
b) जातेः
c) समवायस्य
5. कर्मकारकं भवति .....
a) पञ्चमी
b) सप्तमी
c) द्वितीया
6. वेदाङ्गानि कति?
a) पञ्च
b) षट्
c) सप्त
7. अद्वैतवेदान्ते अज्ञानं .....।
a) भावरूपम्
b) अभावरूपम्
c) सद्रूपम्
8. 'अधिहरि' इत्यत्र कः समासः?
a) बहुव्रीहिः
b) तत्पुरुषः
c) अव्ययीभावः
9. भगवद्गीता महाभारते कुत्र वर्तते?
a) भीष्मपर्वणि
b) शान्तिपर्वणि
c) आदिपर्वणि

10. मात्रावृत्तं भवति .....।

- a) इन्द्रवज्रा
- b) अनुष्टुप्
- c) स्रग्धरा

11. व्याकरणमहाभाष्यकर्ता कः ?

- a) पाणिनिः
- b) पतञ्जलिः
- c) कात्यायनः

12. रूपग्राहकं इन्द्रियं भवति ?

- a) चक्षुः
- b) श्रोत्रम्
- c) रसना

13. सादृश्यसूचकं अलङ्कारं भवति .....।

- a) उपमा
- b) प्रतीपः
- c) रूपकम्

14. वैशेषिकसूत्रकारः कः ?

- a) गौतमः
- b) जैमिनिः
- c) कणादः

15. शक्तं .....

- a) पदम्
- b) वाक्यम्
- c) प्रकरणं

16. बाणभट्टस्य कृतिः भवति .....

- a) पञ्चतन्त्रम्
- b) हर्षचरितम्
- c) दशकुमारचरितम्

17. छन्दसूत्रस्य कर्ता कः ?

- a) पिङ्गलः
- b) बृहस्पतिः
- c) स्फोटायनः

18. नाट्यशास्त्रे कति अलङ्काराः प्रतिपादिताः ?

- a) चत्वारि
- b) पञ्च
- c) दश

19. परस्सन्निकर्षः .....

- a) संहिता
- b) समासः
- c) वृद्धिः

20. रसभेदाः कति ?

- a) नव
- b) दश
- c) षट्

21. गद्यपद्यमयं काव्यं भवति .....।

- a) कथा
- b) चम्पू
- c) दृश्यकाव्यम्

22. वेदप्रामाण्यमङ्गीकुर्वन्ति .....।

- a) मीमांसकाः
- b) बौद्धाः
- c) जैनाः

23. दशरूपककारः भवति .....।

- a) दण्डी
- b) मम्मटः
- c) धनञ्जयः

24. उत्तररामचरितस्य कर्ता भवति .....।

- a) शक्तिभद्रः
- b) भवभूतिः
- c) भासः

25. विशाखदत्तकृतं नाटकं भवति .....।

- a) मुद्राराक्षसम्
- b) विशाखविजयम्
- c) चारुदत्तम्

26. नाट्यशास्त्रस्य व्याख्या भवति .....।

- a) अभिनवभारती
- b) लोचनम्
- c) उज्जीवनी

27. कारणं कतिविधम्?

- a) द्विविधम्
- b) त्रिविधम्
- c) बहुविधम्

28. कस्मिन्नुपनिषदि वर्तते तत्त्वमसि महावाक्यम्?

- a) छान्दोग्योपनिषदि
- b) माण्डूक्योपनिषदि
- c) बृहदारण्यकोपनिषदि

29. शीतोष्णादि द्वन्द्व सहिष्णुता .....।

- a) उपरतिः
- b) तितिक्षा
- c) शान्तिः

30. पूर्वमीमांसासूत्राणां भाष्यकारः कः ?

- a) शबरः
- b) कुमारिलः
- c) प्रभाकरः

31. अवलोकः कस्य ग्रन्थस्य व्याख्या ?

- a) ब्रह्मसूत्रस्य
- b) दशरूपकस्य
- c) दर्शनमालायाः

32. देहात्मवादिनः के ?

- a) बौद्धाः
- b) चार्वाकाः
- c) वैशेषिकाः

33. ईश्वरकृष्णविरचितः ग्रन्थः कः ?

- a) सांख्यकारिका
- b) सांख्यसूत्रवृत्तिः
- c) सांख्यप्रवचनभाष्यम्

34. योगो नाम कः ?

- a) चित्तवृत्तिनिरोधः
- b) वृत्तिसारूप्यः
- c) विधिः

35. 'अवस्थानुकृतिर्नाट्यम्'। लक्षणमिदं केन दत्तम्?
- कालिदासेन
  - धनञ्जयेन
  - दण्डिना
36. उपमानस्य उपमेयत्वकल्पनं कस्मिन्नलङ्कारे दृश्यते?
- प्रतीपे
  - रूपके
  - उत्प्रेक्षायाम्
37. काव्यप्रकाशकारः कः?
- नागेशभट्टः
  - मम्मटः
  - उद्भटः
38. प्रहसने नायकः कः?
- धीरोदात्तः
  - साधारणः
  - निन्दनीयः
39. 'अनधिगताबाधितविषकज्ञानं प्रमा' इति केषां मतम्?
- अद्वैतिनां
  - मीमांसकानां
  - सांख्यानाम्

40. 'मालविकाग्निमित्रम्' नाम नाटकस्य कर्ता कः ?

- a) अश्वघोषः
- b) कालिदासः
- c) शूद्रकः

41. निरुक्तकारः कः ?

- a) पतञ्जलिः
- b) यास्कः
- c) व्यासः

42. .... क्रियायोगे उपसर्गसंज्ञाः स्युः।

- a) भ्वादयः
- b) प्रादयः
- c) दिवादयः

43. माण्डूक्यकारिकायाः कर्ता कः ?

- a) शङ्कराचार्यः
- b) गौडपादः
- c) मण्डनमिश्रः

44. कर्मणा यमभिप्रैति स .....

- a) करणम्
- b) सम्प्रदानम्
- c) अपादानम्

45. सांख्यमते प्रपञ्चकारणं भवति .....।

- a) प्रधानम्
- b) परमाणवः
- c) विज्ञानम्

46. भावविकारः कतिविधः ?

- a) षट्
- b) दश
- c) नव

47. मेघदूते नायकः कः ?

- a) मेघः
- b) कुबेरः
- c) यक्षः

48. मनुस्मृतेः द्वितीयाध्यायस्य प्रतिपाद्यविषयः कः ?

- a) धर्मः
- b) प्रायश्चित्तविधिः
- c) वेदस्तुतिः

49. चतुर्दशविद्यानां विचारः कस्मिन् स्मृतौ विद्यते ?

- a) मनुस्मृतौ
- b) नारदस्मृतौ
- c) याज्ञवल्क्यस्मृतौ

50. भूतानद्यतनपरोक्षार्थवृत्तेः धातोः .....।
a) लिट्
b) लट्
c) लोट्
51. The loss of a vowel initially before consonant is .....
a) Aphaeresis
b) Syncope
c) Prothesis
52. The change of a consonant into a vowel is .....
a) Generalization
b) Specialization
c) Vocalization
53. The prominence given to a syllable in a word is .....
a) Effort
b) Accent
c) Tone
54. The अन्तस्था-s of Sanskrit are .....
a) Consonants
b) Vowels
c) Semivowels
55. वेदव्यासस्य माता का?
a) सत्यवती
b) गान्धारी
c) गङ्गा

56. रामायणस्य अङ्गीरसः कः ?

- a) शृङ्गारः
- b) करुणः
- c) वीरः

57. रीतिरात्माकाव्यस्येति कस्य मतम् ?

- a) अभिनवगुप्तस्य
- b) वामनस्य
- c) कुन्तकस्य

58. सन्निकर्षः कतिविधः ?

- a) षड्विधः
- b) त्रिविधः
- c) द्विविधः

59. साध्याभावव्यापकः भवति .....

- a) असिद्धः
- b) विरुद्धः
- c) अनैकान्तिकः

60. वेदान्तसारकर्ता कः ?

- a) सदानन्दः
- b) विद्यारण्यः
- c) सुरेश्वरः

ANSWER SHEET — PART — A

1	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E

21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E
31	A	B	C	D	E
32	A	B	C	D	E
33	A	B	C	D	E
34	A	B	C	D	E
35	A	B	C	D	E
36	A	B	C	D	E
37	A	B	C	D	E
38	A	B	C	D	E
39	A	B	C	D	E
40	A	B	C	D	E

41	A	B	C	D	E
42	A	B	C	D	E
43	A	B	C	D	E
44	A	B	C	D	E
45	A	B	C	D	E
46	A	B	C	D	E
47	A	B	C	D	E
48	A	B	C	D	E
49	A	B	C	D	E
50	A	B	C	D	E
51	A	B	C	D	E
52	A	B	C	D	E
53	A	B	C	D	E
54	A	B	C	D	E
55	A	B	C	D	E
56	A	B	C	D	E
57	A	B	C	D	E
58	A	B	C	D	E
59	A	B	C	D	E
60	A	B	C	D	E

SANSKRIT

PART – B (Descriptive Type)

II. खण्डिकया अष्टानां उत्तरं लिखत।

(8 × 5 = 40 Marks)

1. अधिकारिः।
2. सूक्ष्मशरीरम्।
3. श्रीनारायणगुरुः।
4. अद्वैतचिन्तापद्धतिः।
5. महाकाव्यलक्षणम्।
6. कालिदासः।
7. परार्थानुमानम्।
8. माहेश्वरसूत्राणि।
9. भासः।
10. ध्वन्यालोकः।
11. आरण्यकम्।
12. शिक्षा।

